

УДК 351-049.5]:355.01

DOI: <https://doi.org/10.31470/2786-6246-2023-6-141-150>

Пархоменко-Куцевіл Оксана,
доктор наук з державного управління,
професор, завідувач кафедри публічного
управління та адміністрування
Університету Григорія Сковороди
в Переяславі

Parkhomenko-Kutsevil Oksana,
doctor of science in public administration,
professor, head of the Department of Public
Administration and Management at Hryhoriy
Skovoroda University in Pereyaslav

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0758-346X>✉ pkoi@ukr.net

Стельмах Андрій,
кандидат наук з державного управління,
викладач кафедри публічного управління
та адміністрування Університету
Григорія Сковороди в Переяславі

Stelmakh Andriy,
Candidate of Sciences in Public Administration,
Lecturer at the Department of Public
Administration and Management at Hryhoriy
Skovoroda University in Pereyaslav

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3721-5593>✉ info16070@gmail.com

СУЧАСНІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПУБЛІЧНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО ЧАСУ

MODERN MECHANISMS FOR ENSURING PUBLIC SAFETY IN WARTIME CONDITIONS

Анотація. У статті систематизовані сучасні механізми забезпечення публічної безпеки в умовах воєнного часу. Зазначено, що механізми забезпечення публічної безпеки – це система інструментів, методів, засобів, які комплексно на державному та регіональному рівні забезпечують функціонування системи публічної безпеки, з метою створення та підтримання стабільних умов для реалізації повноважень відповідними суб'єктами, охорону та захист прав та законних інтересів особи, суспільства та держави від реальних та потенційних ризиків.

Обґрунтовано, що ефективність механізмів забезпечення публічної безпеки з урахуванням їх багатоаспектності та складності, може бути забезпечена виключно за рахунок чіткого нормативно-правового визначення кола суб'єктів, їх повноважень та компетенції у зазначеній сфері, відповідного правового забезпечення, які створюють системне функціонування інституційної та правової ланки зазначеного механізму.

До основних механізмів забезпечення публічної безпеки віднесено: нормативно-правовий, організаційний, кадровий, фінансовий, мотиваційний та ін. Обґрунтовано, що в умовах військовому часу виникла потреба у формуванні прогностичних механізмів формування та забезпечення публічної безпеки, адже кожний день приносить нові зміни, у тому числі зміни на фронті, що впливає на сучасну публічну безпеку.

На сьогодні, на нашу думку, виникла потреба у формуванні системного нормативно-правового документу, який би відсвітлював основні механізми

забезпечення публічної безпеки. До основних елементів даного нормативно-правового документу слід віднести: загальні положення, що визначають мету, принципи, пріоритетні напрямки, основні завдання, інструменти забезпечення публічної безпеки, очікувані результати, термінологічний апарат; оцінку стану публічної безпеки, що включає виклики, головні стратегічні ризики та основні загрози публічній безпеці; цілі, принципи, завдання, пріоритетні напрямки діяльності державних сил забезпечення публічної безпеки у межах їхньої компетенції; механізми реалізації нормативно-правового документу, які включають відповідні рівні; розділ, що передбачає участь громадян та недержавних організацій, що функціонують у сфері безпеки, у забезпеченні публічної безпеки.

Окремо слід звернути увагу на важливість наукового опрацювання механізмів реалізації нормативно-правового документу та механізмів контролю за її виконанням.

Ключові слова: національна безпека, публічна безпека, органи державної влади у сфері забезпечення публічної безпеки, механізми забезпечення публічної безпеки, поліція, громадський порядок, інститути громадянського суспільства.

Abstract. The article systematizes modern mechanisms for ensuring public safety in wartime conditions. The authors stated that the mechanisms for ensuring public security are a system of tools, methods, means that comprehensively ensure the functioning of the public security system at the state and regional level, with the aim of creating and maintaining stable conditions for the exercise of powers by the relevant subjects, protection and protection of rights and legitimate interests of the individual, society and the state from real and potential risks.

The article substantiates that the effectiveness of the mechanisms for ensuring public security, taking into account their multifacetedness and complexity, can be ensured exclusively at the expense of a clear normative-legal definition of the range of subjects, their powers and competence in the specified area, appropriate legal support, which create the systemic functioning of the institutional and the legal link of the specified mechanism.

The main mechanisms for ensuring public safety include: regulatory, organizational, personnel, financial, motivational, etc. mechanisms. It is substantiated that in the conditions of wartime there was a need for the formation of prognostic mechanisms for the formation and provision of public security, because every day brings new changes, including changes at the front, which affects modern public security.

Today, in our opinion, there is a need for the formation of a systemic legal document that would highlight the main mechanisms for ensuring public safety. The main elements of this legal document should include: general provisions defining the purpose, principles, priority areas, main tasks, tools for ensuring public safety, expected results, terminological apparatus; assessment of the state of public security, including challenges, main strategic risks and main threats to public security; goals, principles, tasks, priority areas of activity of state forces to ensure public security within their competence; mechanisms for the implementation of the normative legal document, which include the relevant levels; section, which provides for the participation of citizens and non-governmental organizations operating in the security sphere, in ensuring public security.

Separate attention should be paid to the importance of scientific study of the mechanisms of implementation of the normative-legal document and the mechanisms of control over its implementation.

Keywords: national security, public security, state authorities in the field of public security, public security mechanisms, police, public order, institutions of civil society.

Постановка проблеми. Забезпечення публічної безпеки є пріоритетним напрямом державної політики України та розглядається у контексті національної безпеки держави. В цілях підтримки задовільного стану захищеності суспільства від протиправних посягань в рамках публічної безпеки особливе місце займає діяльність щодо інформаційної безпеки, а також щодо запобігання злочинам та адміністративних правопорушень, в тому числі відповідний моніторинг зазначених негативних явищ.

Забезпечення публічної безпеки особливо в умовах воєнного часу, коли існують багато обмежень та встановлені певні вимоги щодо публічної безпеки, стає першочерговим завданням. Від публічної безпеки в Україні залежатиме не лише національна безпека, а й обороноздатність країни.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Сучасні засади формування та забезпечення публічної безпеки, роль та функції Національної поліції України у системі забезпечення публічної безпеки, проблеми забезпечення публічної безпеки, світові моделі формування та забезпечення публічної безпеки аналізують багато вчених, у тому числі: О. Батраченко, В. Біліченко, В. Доненко, І. Зозуля, І. Ільчев, В. Ліпкан, Р. Мельник, Є. Нікіпелова, В. Новиков, О. Панова, Н. Піх, С. Пономарьов, Е. Саманюк, А. Собакар, В. Тихий, Д. Тихомиров, О. Ульянов, В. Фатхутдінов, О. Швець, Д. Юрчак та ін.

Мета статті – систематизація наукових підходів до сучасних механізмів забезпечення публічної безпеки в умовах воєнного часу, обґрунтування удосконалення механізмів забезпечення публічної безпеки в умовах воєнного часу.

Виклад матеріалу. Публічна безпека – це комплексне поняття, що означає стан захищеності людини та громадянина, матеріальних та духовних цінностей, інтересів суспільства та держави від злочинних та інших протиправних посягань, соціальних та міжнаціональних конфліктів, а також від наслідків надзвичайних ситуацій соціального, природного, медико-біологічного та техногенного характеру, коли ці наслідки можуть завдати або завдають істотної шкоди правам і свободам людини та громадянина, загрожують громадянському миру та згодою, здоров'ю значної кількості людей, дезорганізують систему управління суспільством та державою [1; 2].

Відмінність публічної безпеки від інших видів безпеки (техногенної, хімічної, радіологічної, медико-біологічної, продовольчої, екологічної, воєнної та іншої) полягає саме в ступені та інтенсивності загрози інтересів, що охороняються, тому механізми її захисту включаються і можуть діяти паралельно з механізмами забезпечення інших видів безпеки.

Часто публічну безпеку науковці аналізують у вузькому змісті як забезпечення громадського порядку та підтримки порядку у суспільстві. На нашу думку, публічну безпеку слід розглядати у широкому змісті як забезпечення співпраці людини, громадськості, суспільства, органів державної влади з метою забезпечення від всіх видів небезпек, які можуть виникати.

Важливий механізм забезпечення публічної безпеки – це нормативно-правовий механізм, який є основою функціонування її системи. Завдяки йому

створюються відповідні умови для діяльності уповноважених суб'єктів у сфері публічної безпеки, контроль за виконанням ними (суб'єктами) обов'язків та повноважень, законодавче гарантування умов для ефективної діяльності.

Правове регулювання можна визначити як владний вплив на суспільні відносини, що здійснюється державою за допомогою всіх юридичних засобів, з метою їх закріплення, упорядкування, розвитку та охорони, спрямоване на відображення суспільних інтересів для розвитку основних сфер суспільних відносин.

Однак обмежувати цей нормативно-правовий механізм лише правовими нормами було б неправильно, оскільки регулювання відносин у сфері забезпечення публічної безпеки здійснюється й організаційними нормами, що закріплюють певні структури та інститути, що забезпечують внутрішньосистемну єдність, узгодження функціонування елементів конкретних структур та організацій, що відбивають динамічний характер певних суб'єктів.

При дослідженні організаційного механізму функціонування суб'єктів забезпечення публічної безпеки відповідна діяльність може розглядатися як системоутворююча ознака виділення їх системи (підсистеми) [3].

Механізм адміністративно-правового регулювання діяльності поліції у сфері публічної безпеки має дворівневу структуру, до якої входять елементи нормативного (інституційна ланка) та управлінського (правова ланка) рівнів, які взаємообумовлюють функціонування та розвиток даного механізму.

У сфері забезпечення публічної безпеки державно-правове регулювання здійснюється відповідними органами держави шляхом не лише прийняттям нормативних правових актів, а й управлінських рішень, а також здійснення координації між органами.

На нашу думку, державно-правове забезпечення включає такі елементи, як регулювання та управління. Управління безпосередньо пов'язане із застосуванням владних повноважень одних суб'єктів по відношенню до інших. Державне регулювання полягає у встановленні меж діяльності певних суб'єктів, визначенні їх повноважень та компетенції. Воно спрямоване на створення відповідних умов, гарантій здійснення суб'єктами своєї діяльності. Ці види діяльності повинні розглядатися системно, проте суб'єктами їх здійснення можуть бути різні державні органи. Зокрема, основним суб'єктом правового регулювання системи публічної безпеки виступає Парламент України як вищий законодавчий орган влади держави. Первинним суб'єктом управління виступатиме Уряд України. У той же час слід враховувати, що виконавчі органи розробляють державні програми у сфері забезпечення публічної безпеки, реалізація яких покладається на Міністерство внутрішніх справ України (і підрозділи поліції у тому числі), як основний компетенційний орган виконавчої влади у цій сфері.

Вчені вказують на те, що сама собою система управління не може існувати без встановлених норм та правил, водночас вона обумовлена тією сферою, в якій здійснюється, тому управління залежить від специфіки тієї сфери, де реалізується. З урахуванням зазначеного, до завдань механізмів забезпечення публічної безпеки можна віднести такі [4]:

- а) правове регулювання поведінки громадян, посадових осіб, діяльності державних та громадських організацій, підприємств, установ шляхом прийняття загальнообов'язкових рішень та норм;
- б) управління діяльністю Міністерства внутрішніх справ України, інших органів галузевого управління (транспорту, охорони здоров'я, освіти, торгівлі, громадського харчування, побутового обслуговування

- населення, культури та ін.) в частині щодо забезпечення громадського порядку, координації роботи всіх зазначених органів державної влади;
- в) координація заходів інститутів громадянського суспільства та громадськості у сфері забезпечення публічної безпеки та забезпечення їхньої взаємодії з органами державної влади;
 - г) вжиття заходів щодо підвищення ефективності виховної роботи в установах, організаціях, закладах освіти, підприємствах щодо запобігання порушенням порядку та законності, охорони прав та законних інтересів громадян;
 - д) проведення заходів щодо припинення протиправних посягань на правопорядок;
 - е) забезпечення оперативного реагування та взаємодії між різними органами державної влади в особливих адміністративно-правових режимах (надзвичайні ситуації, масові заходи, воєнні дії тощо).

Організаційно-правові механізми включають систему управлінських відносин, що виникають між різними органами державної влади та місцевого самоврядування у сфері забезпечення публічної безпеки, а також відносини між підрозділами, що забезпечують публічну безпеку (у тому числі поліції). Регулювання здійснюється за рахунок встановлення загальних правил та організаційних засад провадження діяльності у сфері забезпечення публічної безпеки. Водночас організаційно-правові механізми повинні відповідати стратегіям державного та суспільного розвитку, державним програмам та концепціям, стратегіям, затвердженим указами Президента України.

У системі механізмів забезпечення публічної безпеки пріоритет надається нормативно-правовому регулюванню, воно повинно включати в себе й інші засоби регулювання організаційного, фінансового, кадрового, освітнього, науково-технічного, інформаційно-аналітичного характеру тощо.

Управління та регулювання у механізмі державно-правового забезпечення має забезпечувати, з одного боку, високий рівень охорони прав та законних інтересів громадян у забезпеченні публічної безпеки, а з іншого боку, можливість виконання покладених на органи забезпечення публічної безпеки повноважень. Така збалансованість характеризує ефективність забезпечення публічної безпеки. При цьому діяльність органів, що забезпечують публічну безпеку (у тому числі і поліції) має бути деполітизованою, й у той же час базуватися на певних державних принципах, нормативній основі та підлягати державному та громадському контролю.

Забезпечення публічної безпеки та врегулювання у правових актах відносин, які складаються у зв'язку з необхідністю їх зміцнення, здійснюються різними, взаємопов'язаними правовими засобами. Це важливе завдання законодавчих, виконавчих та судових органів держави. До структури даної правової системи входять норми різних галузей права – конституційного, кримінального, кримінально-процесуального, адміністративного та ін. Незважаючи на комплексність законодавства, яке регулює систему публічної безпеки, безсумнівна важливість у цій справі кожної галузі права, але адміністративно-правові механізми забезпечення публічної безпеки становлять велику частину серед інших правових розпоряджень та організаційних заходів, оскільки безпосередньо стосуються сфери управління та захисту прав та свобод громадян [5].

Слід зазначити, що до організаційного механізму забезпечення публічної безпеки входять такі суб'єкти як держава, органи державної влади та місцевого

самоврядування, різні громадські організації та посадові особи, діяльність яких пов'язана із забезпеченням публічної безпеки, а також громадяни, які беруть участь у забезпеченні публічної безпеки відповідно до закону [6]. Ця організаційна структура системи забезпечення публічної безпеки відображає механізм взаємодії органів управління, оптимальність їх побудови та функціонування, забезпечує завершеність того чи іншого управлінського циклу. І основним суб'єктом забезпечення публічної безпеки є держава, яка в особі органів публічної влади несе відповідальність за стан публічної безпеки [7].

Президент України, центральні органи виконавчої влади, які беруть участь у забезпеченні публічної безпеки, а також громадські організації у межах своєї компетенції (для вирішення обмеженого кола завдань), встановленої законодавством України, є органами забезпечення безпеки на державному рівні. Ці органи, на нашу думку, є основними в системі забезпечення громадської безпеки. Вони мають різні повноваження та компетенцію в досліджуваній сфері. Ефективність їхньої діяльності визначається як чітким нормативним розподілом функцій, завдань та повноважень між ними, так і раціонально побудованою системою по вертикалі та горизонталі.

Однак відповідно до законодавства України, одним із основних органів системи виконавчої влади (і одним з основних суб'єктів у механізмі нормативно-правового забезпечення публічної безпеки) у забезпеченні публічної безпеки та формуванні основних напрямів державної політики у даному напрямку є Міністерство внутрішніх справ України.

Національна поліція України виконує спеціальні функції із забезпечення публічної безпеки. Відповідно до Закону України «Про національну поліцію України» завданнями поліції є надання поліцейських послуг у сферах: забезпечення публічної безпеки і порядку; охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидії злочинності; надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [8].

У період дії режиму військового стану на тлі підвищених суспільних хвилювань зростає ризик скоєння різнохарактерних правопорушень. Оперативна обстановка на вулицях та інших громадських місцях схильна до швидких змін. Ефективність охорони порядку за таких умов буде залежати від грамотного та своєчасного перерозподілу сил і засобів поліції з урахуванням обстановки, що склалася. Поряд з цим необхідно домогтися того, щоб співробітники чітко усвідомлювали, які перед ними стоять завдання і розуміли шляхи їх реалізації. Для цього необхідно здійснення стратегічного планування та прогнозування розвитку ситуації, визначення пріоритетів дій, підготовки спеціальних підрозділів тощо. Адже реалізація завдання щодо забезпечення публічної безпеки визначає стабільність усередині держави і належить до одного з основних завдань органів державної влади при забезпеченні режиму воєнного стану.

Таким чином, можна відзначити, що ключову роль у забезпеченні публічної безпеки відведено Міністерству внутрішніх справ України. Реалізація завдань з охорони порядку включає діяльність спеціалізованих підрозділів та служб органів внутрішніх справ України з профілактики та попередження різних правопорушень, а також припинення та розкриття злочинів. Найбільшу багатофункціональність у забезпеченні публічної безпеки в період дії режиму військового стану мають підрозділи уповноважених поліції. Ефективність розв'язання задач з охорони порядку буде залежати від ретельного моніторингу стану та аналізу розвитку

воєнної ситуації на території України та правильного визначення особливостей, що складаються на території окремого регіону, а також грамотного розподілу сил та засобів органів внутрішніх справ, поліції та інших воєнізованих підрозділів.

Одним із ключових елементів системи публічної безпеки є завдання суб'єктів, відповідальних за її забезпечення. Так, аналіз наукової літератури та чинного законодавства дозволяє виділити такі спільні завдання всіх суб'єктів забезпечення публічної безпеки:

- 1) розробка та реалізація необхідних правових актів у сфері забезпечення публічної безпеки;
- 2) розробка та прийняття загальнодержавних програм у сфері забезпечення публічної безпеки;
- 3) створення умов для стійкого та ефективного кадрового, матеріально-технічного, фінансового та інформаційного забезпечення діяльності суб'єктів забезпечення публічної безпеки;
- 4) відновлення об'єктів публічної безпеки, яким було заподіяно шкоду внаслідок виникнення надзвичайної ситуації, воєнних дій тощо;
- 5) здійснення контрольно-наглядової діяльності у зазначеній сфері.
- 6) Водночас до характерних ознак суб'єктів забезпечення публічної безпеки слід віднести наступні:
- 7) владний характер їх діяльності, що полягає у захисті ними певних суспільних відносин;
- 8) правозастосовна діяльність з метою забезпечення відносин, що охороняються;
- 9) реалізація власних повноважень у регламентованих законами процедурних межах та формах;
- 10) правозастосовний характер рішень, які приймаються суб'єктами охорони громадського порядку;
- 11) превентивний характер примусу з метою припинення протиправної діяльності;
- 12) суворо обмежена компетенція та повноваження, функції та завдання суб'єктів охорони громадського порядку.

Дуже актуальна для України у сучасний період необхідність удосконалення системи та механізмів здійснення державного регулювання відповідно до сучасних суспільних потреб з урахуванням воєнного часу. Вважаємо, що метою механізмів забезпечення публічної безпеки є створення нормативно-правових засад, передбачення комплексу управлінських, економічних, політичних та інших заходів цільового та галузевого призначення. Кожен з зазначених суб'єктів виконує покладені на нього завдання. Комплексне виконання всіма зазначеними органами власних компетенцій забезпечує реальну ефективність механізмів забезпечення публічної безпеки.

Щодо нормативних правових актів, що регулюють забезпечення публічної безпеки та створюють нормативні механізми, слід зазначити, що публічна безпека забезпечується завдяки діяльності органів державного управління. Вони діють на підставі чинного законодавства, яке регулює та визначає їх повноваження у зазначених тимчасових та територіальних кордонах.

Важливим механізмом забезпечення публічної безпеки є кадровий механізм.

У процесі розвитку професійно важливих якостей у співробітників поліції формується психологічна стійкість, яка покликана забезпечити вдосконалення особистісних якостей, таких як рішучість, впевненість, ініціативність, здатність діяти в екстремальних, небезпечних та нестандартних ситуаціях. Водночас

важливими є комунікативні якості, вміння формувати довірливі відносини з громадськістю, формувати позитивний імідж. На сьогодні виникла потреба у підготовці та формуванні спеціаліста, який має бути помічником у населення, до якого звертатимуться не лише в екстрених ситуаціях, а і для отримання консультації, а також з метою надання важливою інформації.

Суть поліцейської діяльності полягає у вирішенні одного з важливих завдань у сфері збереження стабільного стану держави та суспільства – запобігання та придушення порушень правил і норм суспільства, де за необхідності можливе застосування сили. На сьогоднішній день ще не вичерпано можливості у сфері реформування правоохоронної системи. Здається, інститутам правової держави та громадянського суспільства слід спрямувати зусилля на формування у співробітників поліції високої правової культури та моральних якостей. Особистість формується системою освіти, а спосіб життя відіграє головну роль у вдосконаленні нового покоління професійних кадрів. Відповідно, для покращення якісних характеристик людського капіталу необхідні додаткові інвестиції у освіту майбутніх працівників правоохоронних органів.

Ще одним механізмом забезпечення публічної безпеки є фінансовий механізм. Фінансовий механізм включає види, форми та методи організації фінансових відносин, способи їхнього кількісного визначення. Структура фінансового механізму досить складна. До неї входять різні елементи, що відповідають різноманітності фінансових відносин. Саме множинність фінансових взаємозв'язків зумовлює застосування великої кількості видів, форм та методів їх організації (елементів фінансового механізму).

Фінансування заходів забезпечення публічної безпеки є важливим аспектом забезпечення такої безпеки та впливає на якість та ефективність заходів, які реалізують органами державної влади. Водночас в умовах воєнного часу таке фінансування не є достатнім, хоч і було змінено фінансування оплати праці працівників поліції та інших воєнізованих органів, які забезпечують публічну безпеку.

На підставі вищевикладеного можна запропонувати таке визначення механізмів забезпечення публічної безпеки – це система інструментів, методів, засобів, які комплексно на державному та регіональному рівні забезпечують функціонування системи публічної безпеки, з метою створення та підтримання стабільних умов для реалізації повноважень відповідними суб'єктами, охорону та захист прав та законних інтересів особи, суспільства та держави від реальних та потенційних ризиків.

Ефективність механізмів забезпечення публічної безпеки, з урахуванням їх багатоаспектності та складності, може бути забезпечена виключно за рахунок чіткого нормативно-правового визначення кола суб'єктів, їх повноважень та компетенції у зазначеній сфері, відповідного правового забезпечення, які створюють системне функціонування інституційної та правової ланки зазначеного механізму.

На сьогодні, на нашу думку, виникла потреба у формуванні системного нормативно-правового документу, який би відсвітлював основні механізми забезпечення публічної безпеки. До основних елементів даного нормативно-правового документу слід віднести:

- 1) загальні положення, що визначають мету, принципи, пріоритетні напрямки, основні завдання, інструменти забезпечення публічної безпеки, очікувані результати, термінологічний апарат;

- 2) оцінку стану публічної безпеки, що включає виклики, головні стратегічні ризики та основні загрози публічній безпеці;
- 3) цілі, принципи, завдання, пріоритетні напрямки діяльності державних сил забезпечення публічної безпеки у межах їхньої компетенції;
- 4) механізми реалізації нормативно-правового документу, які включають відповідні рівні;
- 5) розділ, що передбачає участь громадян та недержавних організацій, що функціонують у сфері безпеки, у забезпеченні публічної безпеки.

Окремо слід звернути увагу на важливість наукового опрацювання механізмів реалізації нормативно-правового документу та механізмів контролю за її виконанням.

Висновки. У статті проаналізовані основні механізми забезпечення публічної безпеки в умовах воєнного часу. До основних механізмів віднесено: нормативно-правовий, організаційний, кадровий, фінансовий, мотиваційний та ін. Обґрунтовано, що в умовах військового часу виникла потреба у формуванні прогностичних механізмів забезпечення публічної безпеки, адже кожний день приносить нові зміни, у тому числі зміни на фронті, що впливає на сучасну публічну безпеку.

Список використаних джерел:

1. Когут О.В. Категорія «публічна безпека та порядок» вітчизняний і зарубіжний досвід. URL: <http://jsouk.donnu.edu.ua> (дата звернення: 12.08.2023).
2. Крищенко А.Є. Особливості визначення терміна «публічна безпека і порядок». *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2017. № 1. С. 206–214.
3. Гордієнко С.Г. До методики визначення поняття публічної безпеки і порядку. *Забезпечення публічної безпеки і порядку в умовах воєнного стану: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Кропивницький, 1 липня 2022 року)*. Донецький державний університет внутрішніх справ. Кропивницький, 2022. С. 94–99.
4. Пономарьов С.П. Поняття та зміст публічної безпеки в системі сектору безпеки і оборони. *Право.ua*. 2017. № 2. С. 111–115. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&image_file_name=PDF/pravo_2017_2_20.pdf (дата звернення: 12.08.2023).
5. Копанчук В.О. Правові засади забезпечення громадської безпеки України. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2020. № 5. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1672> (дата звернення: 12.08.2023).
6. Басов А.В. Забезпечення громадської безпеки: поняття та зміст. *Адміністративне право і процес: наук.-практ. журн.* 2012. № 2 (2). URL: <http://applaw.kneu.ua/iNedex.php/arkhiv-№omeriv/2-2-2012/item/52zabezpeche№№ya-hromadskoyi-bezpeky> (дата звернення: 12.08.2023).
7. Батраченко О.В. Поняття та ознаки публічної безпеки та порядку як об'єктів адміністративно-правової охорони. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право»*. 2014. Вип. 29. Ч. 2. С. 84–86.
8. Закон України про Національну поліцію України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 12.08.2023).

References

1. Kohut, O.V. Katehoriia «publichna bezpeka ta poriadok» vitchyzniani i zarubizhnyi dosvid [Category "public safety and order" domestic and foreign experience]. Retrieved from <http://jsouk.donnu.edu.ua> [in Ukrainian].
2. Kryshchenko, A.Ye. (2017). Osoblyvosti vyznachennia termina «publichna bezpeka i poriadok» [Peculiarities of the definition of the term "public safety and order"]. *Naukovyi visnyk Natsionalnoi*

- akademii vnutrishnikh sprav – Scientific Bulletin of the National Academy of Internal Affairs*, 1, 206–214 [in Ukrainian].
3. Hordiienko, S.H. (2022). Do metodyky vyznachennia poniattia publichnoi bezpeky i poriadku [To the methodology of defining the concept of public safety and order]. *Zabezpechennia publichnoi bezpeky i poriadku v umovakh voiennoho stanu: materialy Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii (m. Kropyvnytskyi, 1 lypnia 2022 roku) – Ensuring public security and order under martial law: materials of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference (Kropyvnytskyi, July 1, 2022)*. Kropyvnytskyi, 94–99 [in Ukrainian].
 4. Ponomarov, S.P. (2017). Poniattia ta zmist publichnoi bezpeky v systemi sektoru bezpeky i oborony [Concept and content of public security in the system of the security and defense sector]. *Pravo.ua – Law.ua*, 2, 111–115. Retrieved from http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/pravo_2017_2_20.pdf [in Ukrainian].
 5. Kopanchuk, V.O. (2020). Pravovi zasady zabezpechennia hromadskoi bezpeky Ukrainy [Legal principles of ensuring public safety of Ukraine]. *Derzhavne upravlinnia: udoskonalennia ta rozvytok – Public administration: improvement and development*, 5. Retrieved from <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=1672> [in Ukrainian].
 6. Basov, A. V. (2012). Zabezpechennia hromadskoi bezpeky: poniattia ta zmist [Ensuring public safety: concept and content]. *Administratyvne pravo i protses – Administrative law and process*, 2 (2). Retrieved from <http://applaw.kneu.ua/iNedex.php/arkhiv-Neomeriv/2-2-2012/item/52zabezpecheNeNeya-hromadskoyi-bezpeky> [in Ukrainian].
 7. Batrachenko, O.V. (2014). Poniattia ta oznaky publichnoi bezpeky ta poriadku yak ob'ektiv administratyvno-pravovoi okhorony [Concepts and signs of public safety and order as objects of administrative and legal protection]. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu. Seriya «Pravo» – Scientific Bulletin of the Uzhhorod National University. "Law" series*, 29, 2, 84–86 [in Ukrainian].
 8. Zakon Ukrainy pro Natsionalnu politsiiu Ukrainy [Law of Ukraine on the National Police of Ukraine]. zakon.rada.gov.ua. Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> [in Ukrainian].

Подано до редакції 06.11.2023 р.

Прийнято до друку 20.12.2023 р.